

Raadsvoorstel

Opsteller

Marree, Lisa

Vergadering van

30 mei 2023

Kenmerk

Z/23/054938 / D/23/085795

Portefeuillehouder

Ad de Regt

Portefeuille

Openbare Ruimte/IBOR

Onderwerp

Realiseren Centraalbrug Defensie-eiland

Samenvatting

De werkzaamheden aan het Defensie-eiland zijn bijna afgerond. De ontwikkelcombinatie De Wasserij CV wil binnenkort starten met de aanleg van de laatste brug; de Centraalbrug. Deze brug vervangt de bestaande dam. Het vormt de definitieve verbinding tussen het eiland en de centrumring. Om deze brug aan te sluiten op de centrumring moeten er werkzaamheden worden uitgevoerd aan de centrumzijde. Het gaat om het aanleggen van kademuren aan beide kanten van de brug en de aansluiting van de brug op de centrumring. Op de bijgesloten tekening (D/23/101618) is dat in het rood aangegeven.

Deze werkzaamheden vallen buiten de verplichtingen van de De Wasserij CV en zijn voor rekening van de gemeente. Voor deze werkzaamheden is geen budget gereserveerd in de begroting. Er is een budget van € 214.000,- nodig om dit uit voeren.

De lijn van kostenverdeling is consistent met de drie eerder aangelegde bruggen. Ook bij de aanleg van die bruggen zijn de kosten buiten de projectdemarcatie voor rekening van de gemeente geweest. De kosten waren lager en er was destijds voldoende financiële dekking vanuit de beschikbare middelen, waardoor er geen apart budget aangevraagd diende te worden. Voor de aansluiting van de ontsluitingsbrug, de Centraalbrug, zijn de beschikbare middelen echter ontoereikend en wordt uw raad gevraagd budget beschikbaar te stellen.

Gevraagd besluit

1. Het college opdracht te geven om de Centraalbrug aan te sluiten op de bestaande infrastructuur aan de centrumzijde.
2. Een investeringskrediet van € 214.000 ter beschikking te stellen om bovenstaande opdracht uit te kunnen voeren.

Inleiding

Sinds 2005 is er gewerkt aan de realisatie van het Defensie-eiland. Op dit moment bereiden we één van de laatste stappen uit het plan voor: het bouwen van de Centraalbrug tussen het Defensie-eiland en de centrumring. Hiermee komt de laatste verbinding naar het eiland af. Het wordt daarmee ook definitief een eiland. Tegelijkertijd houden we rekening met de mogelijkheid van een gracht tussen het Defensie-eiland en het kasteel.

De Centraalbrug wordt gebouwd door De Wasserij CV als onderdeel van de ontwikkelovereenkomst Defensie-eiland.

Allen de aansluiting van de brug op de bestaande infrastructuur van de centrumring is voor rekening van de gemeente. Op de bijgevoegde tekening (D/23/101618) is aangegeven welke werkzaamheden door de Wasserij worden uitgevoerd en welke door de gemeente. Dit volgens de afspraken uit de ontwikkelovereenkomst. Als de gemeente deze verplichting niet nakomt zijn er kosten te verwachten die fors hoger zijn dan de nu gevraagde investering.

Het aanleggen van de brug biedt ook kansen. Door deze kansen tegelijkertijd uit te voeren worden de kosten lager. Het gaat om de volgende kansen:

- de aanleg van een fietsstraat tussen de Bonaventurakerk en het kasteel op de plaats van de huidige parallelrijbaan (onderdeel van project Snellerbrugcircuit);
- het verbeteren van de kruising van de centrumring en met het Defensie-eiland en de parallelrijbaan (onderdeel van project Snellerbrugcircuit);
- het realiseren van een vaarroute onder de nieuwe brug door, langs het kasteel naar de Singel;
- het verbeteren van de waterkwaliteit als gevolg van een betere doorstroming tussen de Prins Hendrikkade en de kasteelgracht;
- de brug wordt zo aangelegd dat er ruimte is om de gracht rond het kasteel in de toekomst door te trekken langs het Defensie-eiland. De stichting Het Kasteel van Woerden laat voor eigen risico en rekening de eerste vijf meter van de gracht rond de toren uitgraven bij de brug uitgraven;
- Stedin heeft kabels en leidingen verlegd en vernieuwd in voorbereiding op de aanleg van de brug. De kosten hiervan zijn voor Stedin, dit volgens de verlegregeling. Tegelijkertijd hebben ze andere kabels en leidingen in hetzelfde traject vernieuwd en oude achtergebleven kabels geruimd.

In dit raadsvoorstel wordt uitgelegd hoe de oeververbinding tussen het Defensie-eiland en de centrumring gerealiseerd gaat worden, wat de kosten zijn en welke kanttekeningen daarbij horen.

Participatieproces

In het voortraject zijn er contacten geweest met belanghebbenden. Dit zijn onder anderen de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed, het waterschap (HDSR), Stichting Het Kasteel van Woerden en de Fietzersbond. Dit heeft geleid tot een aantal aanpassingen aan het ontwerp en wijze waarop de brug en kades gebouwd worden. Door deze betrokkenheid is de kwaliteit van het ontwerp verbeterd en sluit het beter aan op de historische omgeving. Ook zorgt het ervoor dat het risico op schade aan de historische omgeving minimaal is. Tijdens de bouw is er daardoor minder overlast voor de omgeving en de gebruikers van het gebied.

In het verdere traject ligt de nadruk op het informeren van de stakeholders, waaronder de bewoners, over de werkzaamheden, planning en de te verwachten overlast. Hiermee starten we direct na instemming op dit voorstel.

Wat willen we bereiken

We willen zorgen voor een duurzame, doordachte aansluiting van de Centraalbrug op de centrumring tegen acceptabele kosten, waarbij we recht doen aan de historische locatie.

Er zijn verschillende mogelijke ontwerpen en koppelkansen onderzocht. Het huidige ontwerp en werkmethode zijn daar het resultaat van. Door de opdracht met deze koppelkansen te vergroten kan een deel van de kosten voor de aansluiting van de brug en de kademuren met de beschikbare budgetten van het project Snellerbrugcircuit en uit algemene investeringsruimte IBOR worden gefinancierd (werk met werk).

De doelstellingen van het project zijn:

1. de aanleg van de Centraalbrug mogelijk maken door de aansluiting aan de centrumzijde uit te voeren;
 2. het verbeteren van de verkeersveiligheid op het kruispunt met de centrumring;
 3. het verbeteren van de fietsveiligheid tussen Defensie-eiland en de Rijnstraat;
 4. het creëren van een vaarroute tussen de Prins Hendrikkade en de Singel via de kasteelgracht;
 5. het mogelijk maken om in de toekomst een gracht aan te leggen tussen het Defensie-eiland en het kasteel;
 6. de projectontwikkelaar, De Wasserij CV, de mogelijkheid bieden om de kade en het parkje naast de brug op het eiland aan te leggen.
-

Wat gaan we daarvoor doen

Met het budget van € 214.000,- worden alle noodzakelijke werkzaamheden om de Centraalbrug op de centrumring aan te sluiten uitgevoerd. Het gaat om onder meer:

- de aanleg van de kademuren links en rechts van de nieuwe brug aan de centrumzijde;
- de tijdelijke verbreding van de dam om het eiland tijdens de werkzaamheden bereikbaar te houden;
- de verkeersmaatregelen tijdens de werkzaamheden;
- het verdiepen van het water ter hoogte van de dam om deze bevaarbaar te maken;
- eventuele saneringen in het gebied van de werkzaamheden.

De bijlage met documentnummer: D/23/101618 bevat een tekening met demarcatie (begrenzing) van het projectgebied.

Argumenten

1.1 De aanleg van de brug is onderdeel van de ontwikkelovereenkomst Defensie-eiland.

In de ontwikkelovereenkomst tussen de gemeente en De Wasserij CV is vastgelegd dat de brug voor rekening van de ontwikkelcombinatie wordt uitgevoerd.

1.2 Aansluiting op de bestaande infrastructuur aan de centrumzijde is noodzakelijk.

Zonder de genoemde werkzaamheden kan de Centraalbrug niet gebouwd worden. De brug is dan niet aangesloten op de bestaande infrastructuur aan de centrumzijde.

1.3 De Centraalbrug doet recht aan de historische omgeving.

Met het verwijderen van de dam en het aanleggen van de brug wordt het Defensie-eiland aangesloten op het centrum. Ook wordt er ruimte gecreëerd voor de eventuele toekomstige gracht tussen het kasteel en het Defensie-eiland.

1.5 De realisatie van de brug biedt de mogelijkheid om vanaf de Prins Hendrikkade langs het kasteel naar de Singel te varen.

Dit is een wens van booteigenaren op de Prins Hendrikkade en het Defensie-eiland. Het doodlopende water met aan beide kanten boten maakt keren erg lastig in het smalle water.

1.6 Het ontwerp is afgestemd met de commissie ruimtelijke kwaliteit en erfgoed en Stichting Het Kasteel.

1.7 Alle werkzaamheden aan kabels en leidingen zijn al uitgevoerd door Stedin.

Bij het niet uitvoeren van de werkzaamheden kan de Centraalbrug niet gebouwd worden en zijn de kosten voor de verlegging van de kabels en leidingen voor rekening van de gemeente, in plaats van voor Stedin. De verlegregeling is dan niet van toepassing. De kosten van de verlegging bedragen ongeveer € 500.000,-.

2.1 De verbetering van de verbinding van Defensie-eiland met de stad is noodzakelijk.

Het realiseren van de Centraalbrug, inclusief aanlanding en aansluiting, is een belangrijk onderdeel van de verbinding van het Defensie-eiland met de rest van de stad. Ook als de brug niet gebouwd wordt zullen werkzaamheden moeten worden uitgevoerd aan de bestaande dam en de kruising met de ring. Deze kosten komen boven op de kosten van Stedin, genoemd in punt 1.7.

2.2 Waardevolle meekoppelkansen doen zich voor vanuit andere gemeentelijke infrastructurele projecten.

De fietsstraat en de aansluiting met de ring worden gefinancierd uit het project Snellerbrugcircuit. Dat geldt ook voor een deel van de verkeersmaatregelen. Een deel van het benodigde budget voor de aansluiting van de brug op de centrumring is gereserveerd in de algemene investeringsruimte van IBOR 2022 en 2023.

Kanttelingen, risico's en alternatieven

Kanttelingen:

2.1 Stedin Netbeheer B.V. heeft in het voortraject werkzaamheden uitgevoerd bestaande uit het verleggen van kabels en leidingen van en naar het Defensie-eiland, deze kosten zijn ongeveer € 500.000,-. Volgens de verlegregeling draagt Stedin Netbeheer B.V. deze kosten. Wanneer de werkzaamheden als benoemd in het eerste beslispunt niet worden uitgevoerd, is de gemeente Stedin Netbeheer B.V. een bedrag van ongeveer € 500.000,- nadeelcompensatie

verschuldigd.

2.2 Bij het niet aanleggen van de brug ontstaat er een discussie met de ontwikkelaar over de compensatie van de niet gebouwde brug.

Dat kan leiden tot een financieel risico voor de gemeente. De toekomstige kosten voor een latere aanleg van de brug zijn dan voor rekening van de gemeente. Deze kosten zullen hoger zijn dan de compensatie die De Waterrij CV zal willen betalen.

2.3 Bij het niet realiseren van een brug, wordt de waterkwaliteit niet verbeterd.

Doorstroming van water heeft een positief effect op de waterkwaliteit. Met een groter oppervlak (ten opzichte van de huidige situatie) aan het doorstroomprofiel onder de brug dragen we hieraan bij.

2.4 Bij het niet realiseren van een brug wordt een uitbreiding van de Kasteelgracht onmogelijk.

De bestaande dam ligt op slechts enkele meters van het rondeel van het Kasteel. Om de uitbreiding van een Kasteelgracht mogelijk te houden is het noodzakelijk de afstand vanaf het rondeel tot de ontsluiting van het Defensie Eiland op ongeveer 7 meter te realiseren.

2.5 Bij het niet realiseren van de brug, wil Stichting het Kasteel van Woerden grond terug.

Stichting het Kasteel van Woerden heeft aangegeven hun grond die nu gebruikt wordt voor het ontsluiten van het eiland, terug te willen om daar een andere bestemming aan te geven. Indien dit het geval is dan ontstaat er een rare aansluiting op de dam of de dam dient hierop aangepast te worden hetgeen ook kosten met zich meebrengt.

2.6 Bij het niet realiseren van de brug breken we de 'belofte' om het Defensie Eiland te ontsluiten met een brug.

Binnen de ontwikkelovereenkomst met De Waterrij CV is de brug contractueel opgenomen. De komst van de brug is dus vanaf 2005 bekend en heeft in de communicatie richting bewoners en andere belanghebbenden nooit ter discussie gestaan. De brug niet bouwen zal leiden tot kritische en zelfs boze reacties.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De kosten voor de aanleg van de brug zijn voor De Waterrij CV. De kosten voor het aansluiten van de Centraalbrug op de infrastructuur aan de centrumzijde zijn voor de gemeente. Voor een groot deel van de gemeentelijke kosten is er dekking vanuit project Snellerbrugcircuit en vanuit IBOR aanwezig. Er wordt alleen budget aangevraagd voor het deel waar geen dekking voor is.

De aanleg van de kademuur en aanlanding zijn berekend op € 355.000,-. De kosten voor de inmiddels verlegde kabels en leidingen zijn € 26.000. Een deel van deze kosten (zijnde € 167.000,-) wordt gedekt uit IBOR 2022 en 2023, vervangen oeverbescherming. De aanleg van de kruising is voor rekening van het project Snellerbrugcircuit, waar dekking voor aanwezig is.

Daarmee is het benodigde extra budget voor het aansluiten van de Centraalbrug op de infrastructuur aan de centrumzijde € 214.000,-.

Voorgesteld wordt om het bedrag van € 214.000,- beschikbaar te stellen voor het realiseren van de kademuren en aansluiting van de brug op de centrumring.

Deze investering wordt in 25 jaar tegen 1,5% rente afgeschreven. Dat zal met ingang van 2025 leiden tot een kapitaallast van € 11.770,- (afschrijving € 8.560,- en rente € 3.210,-).

Deze kapitaallasten worden gedekt uit het begrotingsaldo.

Zie budget overzicht in bijlage 2: D/23/105120 - realiseren budget Centraalbrug Defensie eiland

Communicatie

De werkzaamheden beginnen op zijn vroegst in het vierde kwartaal van 2023. In het voortraject zijn er kabels en leidingen werkzaamheden uitgevoerd. Hierover is al gecommuniceerd. Vanuit het projectteam van Realisatie & Beheer zijn een omgevingsmanager en communicatieadviseur aangesloten. Zij zijn verantwoordelijk voor het informeren en betrekken van de stakeholders, waaronder de bewoners, tijdens de werkzaamheden. Zij stellen in afstemming met de aannemers en De Waterrij CV een omgevings- en communicatieplan op voor deze werkzaamheden.

Vervolgproces

Na de bestuurlijke besluitvorming wordt opdracht gegeven aan de aannemers. Ook wordt De Waterrij CV op de hoogte gesteld van de definitieve opdracht. Daarna worden de stakeholders op de hoogte gesteld en start het

communicatietraject. De werkzaamheden starten dan in het vierde kwartaal van 2023. De afronding van de werkzaamheden is gepland in de eerste helft van 2024.

Bevoegdheid raad

Artikel 108 j. 147 Gemeentewet.

Bijlagen

Bijlage 1: D/23/101618 - Demarcatietekening Centraalbrug 24-04-2023

Bijlage 2: D/23/105120 - Realiseren budget Centraalbrug Defensie eiland

Bijlage 3: D/23/108252 - Raadsbesluit
